Warszawa, 10 listopada 2026 r.

Anna-Maria Żukowska
Przewodnicząca Koalicyjnego Klubu
Parlamentarnego Lewicy
(Nowa Lewica, PPS, Unia Pracy)

RPW/38120/2026 – 1P
EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026 – 11 – 10
Data wpływu: 2026 – 11 – 10

Szanowny Pan
Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu RP

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych oraz ustawy – Kodeks karny

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posłankę Annę-Marię Żukowską.

Lista posłanek i posłów na Sejm X kadencji popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych oraz ustawy – Kodeks karny

L.P.	NAZWISKO I IMIĘ	KLUB	PODPIS
1.	BOROWIEC Bożena	LEWICA	
2.	CZARZASTY Włodzimierz	LEWICA	
3.	CZERNIAK Jacek	LEWICA	
4.	DZIEMIANOWICZ-BĄK Agnieszka	LEWICA	
5.	GAWKOWSKI Krzysztof	LEWICA	
6.	~~GOSEK-POPIOŁEK Daria~~	~~LEWICA~~	
7.	KOTULA Katarzyna	LEWICA	
8.	KOWAL Piotr	LEWICA	
9.	KUCHARSKA-DZIEDZIC Anita	LEWICA	
10.	KULASEK Marcin	LEWICA	
11.	NOWICKA Wanda	LEWICA	
12.	OLKO Dorota	LEWICA	
13.	SIKORA Arkadiusz	LEWICA	
14.	SZCZEPAŃSKI Wiesław	LEWICA	
15.	SZEJNA Andrzej	LEWICA	

Lista posłanek i posłów na Sejm X kadencji popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych oraz ustawy – Kodeks karny

16.	TOMASZEWSKI Tadeusz	LEWICA	
17.	TRELA Tomasz	LEWICA	
18.	UEBERHAN Katarzyna	LEWICA	
19.	WICHA Joanna	LEWICA	
20.	WIECZOREK Dariusz	LEWICA	
21.	ŻUKOWSKA Anna Maria	LEWICA	

Projekt

USTAWA

z dnia … 2026 r.

o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych oraz ustawy – Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 299) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Organy administracji rządowej i inne organy państwowe oraz państwowe jednostki organizacyjne, a także organy jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych zapewniają, aby przedmioty przedstawiające godło Rzeczypospolitej Polskiej, przeznaczone do jego urzędowego eksponowania, oraz flagi państwowe Rzeczypospolitej Polskiej, wycofane z użytkowania, były przechowywane i usuwane w sposób zapewniający poszanowanie symboli Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przed przekazaniem przedmiotów, o których mowa w ust. 1, jako odpadów zapewniają trwałe pozbawienie tych przedmiotów cech umożliwiających rozpoznanie godła albo flagi państwowej Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, zabrania się umieszczania przedmiotów, o których mowa w ust. 1, w pojemnikach przeznaczonych do zbierania odpadów bez uprzedniego wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2026 r. poz. 1342) w art. 137 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Tej samej karze podlega, kto publicznie znieważa hymn Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt ustawy ma na celu wzmocnienie ochrony symboli państwowych Rzeczypospolitej Polskiej przez określenie zasad postępowania z godłem i flagą państwową wycofanymi z użytkowania, w szczególności z powodu ich zużycia, uszkodzenia lub wymiany na nowe, a także jednoznaczne objęcie ochroną prawnokarną przypadków publicznego znieważania hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.

Potrzeba wprowadzenia projektowanych rozwiązań wynika z ujawnionych przypadków niewłaściwego postępowania z symbolami państwowymi. Sytuacja ta zwróciła uwagę na potrzebę jednoznacznego określenia zasad postępowania z symbolami państwowymi wycofanymi z użytkowania przez instytucje publiczne.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych otaczanie symboli Rzeczypospolitej Polskiej czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji. Ponadto art. 15 tej ustawy nakazuje umieszczanie godła i barw Rzeczypospolitej Polskiej oraz wykonywanie lub odtwarzanie hymnu w sposób zapewniający im należną cześć i szacunek.

Ochronę prawnokarną symboli państwowych przewiduje art. 137 § 1 Kodeksu karnego, penalizujący ich publiczne znieważanie, niszczenie, uszkadzanie lub usuwanie. Z kolei art. 49 § 2 Kodeksu wykroczeń przewiduje odpowiedzialność za naruszanie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązujący art. 137 § 1 Kodeksu karnego nie wymienia hymnu Rzeczypospolitej Polskiej wprost wśród chronionych znaków państwowych, co prowadzi do wątpliwości interpretacyjnych dotyczących zakresu jego ochrony prawnokarnej. W praktyce pojawiały się rozbieżności dotyczące możliwości stosowania tego przepisu do przypadków publicznego znieważania hymnu. Potrzeba doprecyzowania regulacji wynika z konieczności zapewnienia jednoznacznej ochrony jednemu z podstawowych symboli Rzeczypospolitej Polskiej, wymienionemu w art. 28 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązujące regulacje nie określają jednak wprost zasad postępowania z godłami i flagami państwowymi po zakończeniu ich użytkowania. W szczególności nie ustanawiają jednoznacznego zakazu umieszczania takich przedmiotów w pojemnikach na odpady w postaci umożliwiającej ich rozpoznanie. Jednocześnie nie każde niewłaściwe postępowanie z wycofanym z użytkowania symbolem państwowym musi wypełniać znamiona przestępstwa określonego w art. 137 § 1 Kodeksu karnego.

Projektowana ustawa ma na celu usunięcie wskazanej luki prawnej przez dodanie art. 15a, który zobowiąże organy władzy publicznej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne do zapewnienia właściwego sposobu przechowywania i usuwania godła oraz flagi państwowej wycofanych z użytkowania.

Przewiduje się obowiązek trwałego pozbawienia przedmiotów przeznaczonych do usunięcia jako odpady cech umożliwiających rozpoznanie godła lub flagi państwowej przed ich przekazaniem do zbierania odpadów. Projekt wprowadza również wyraźny zakaz umieszczania takich przedmiotów w pojemnikach na odpady bez uprzedniego wykonania wskazanego obowiązku.

Projektowane rozwiązanie nie nakłada obowiązku niszczenia symboli państwowych wycofanych z bieżącego użytkowania, które mogą zostać zachowane lub przekazane do dalszego przechowywania, w szczególności ze względu na ich wartość historyczną lub archiwalną. Obowiązek trwałego pozbawienia cech umożliwiających rozpoznanie symbolu dotyczy wyłącznie przedmiotów przeznaczonych do usunięcia jako odpady.

Drugim rozwiązaniem przewidzianym w projekcie jest zmiana art. 137 Kodeksu karnego polegająca na dodaniu § 1a, który wprost przewiduje odpowiedzialność karną za publiczne znieważenie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Zachowanie to będzie zagrożone grzywną, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku, analogicznie do publicznego znieważenia godła lub flagi państwowej. Projektowana regulacja ma na celu wyeliminowanie wątpliwości co do zakresu ochrony hymnu, przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowego poziomu zagrożenia karą. Odpowiedzialność karna będzie dotyczyła wyłącznie zachowań mających charakter publicznego znieważenia hymnu, a nie każdego przypadku jego odmiennego wykonania lub modyfikacji tekstu czy melodii.

Projektowane rozwiązania dotyczące postępowania z godłem i flagą państwową wycofanymi z użytkowania nie przewidują wprowadzenia odrębnych sankcji karnych. Naruszenie ustanowionych obowiązków będzie mogło podlegać ocenie na gruncie obowiązujących przepisów Kodeksu wykroczeń. Jednocześnie projekt przewiduje jednoznaczne określenie odpowiedzialności karnej za publiczne znieważenie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej, bez podwyższania dotychczasowego zagrożenia karą przewidzianego w art. 137 § 1 Kodeksu karnego.

Projektowane regulacje dotyczące postępowania z godłem i flagą państwową mają charakter organizacyjny i porządkujący. Ich realizacja będzie następować w ramach bieżącej działalności jednostek objętych ustawą i nie powinna powodować istotnego zwiększenia wydatków budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych oraz ustawy – Kodeks karny

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Anna-Maria Żukowska

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projekt ustawy ma na celu wzmocnienie ochrony symboli państwowych Rzeczypospolitej Polskiej przez określenie zasad postępowania z godłem i flagą państwową wycofanymi z użytkowania oraz jednoznaczne objęcie ochroną prawnokarną publicznego znieważania hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązujące przepisy nakładają obowiązek otaczania symboli państwowych czcią i szacunkiem, nie określają jednak wprost zasad postępowania z godłami i flagami państwowymi po zakończeniu ich użytkowania. Jednocześnie art. 137 § 1 Kodeksu karnego nie wymienia hymnu wprost wśród chronionych znaków państwowych, co prowadzi do wątpliwości interpretacyjnych dotyczących zakresu jego ochrony.

Projekt przewiduje nałożenie na organy władzy publicznej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne obowiązku właściwego przechowywania i usuwania wycofanych z użytkowania godeł i flag państwowych. W szczególności wprowadza obowiązek trwałego pozbawienia przedmiotów przeznaczonych do usunięcia jako odpady cech umożliwiających rozpoznanie godła lub flagi państwowej oraz zakaz umieszczania ich w pojemnikach na odpady bez uprzedniego wykonania tego obowiązku.

Ponadto projekt przewiduje dodanie art. 137 § 1a Kodeksu karnego, ustanawiającego wprost odpowiedzialność za publiczne znieważenie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej, zagrożone karą przewidzianą obecnie za publiczne znieważenie pozostałych znaków państwowych.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- **Tak**
- Nie

Rozważano również możliwość zaostrzenia odpowiedzialności karnej za niewłaściwe postępowanie z symbolami państwowymi. Odstąpiono jednak od tego rozwiązania w odniesieniu do godeł i flag wycofanych z użytkowania, uznając za wystarczające ustanowienie jednoznacznych obowiązków ustawowych.

W odniesieniu do hymnu Rzeczypospolitej Polskiej rozważano pozostawienie obowiązującego stanu prawnego, jednak ze względu na występujące wątpliwości interpretacyjne dotyczące zakresu ochrony wynikającej z art. 137 § 1 Kodeksu karnego uznano za zasadne wyraźne wskazanie publicznego znieważenia hymnu jako czynu zabronionego, bez podwyższania obowiązującego zagrożenia karą.

Za najbardziej odpowiednie uznano wprowadzenie jednoznacznych obowiązków ustawowych, bez konieczności ustanawiania nowych sankcji karnych.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa wprowadzi do obowiązującego porządku prawnego przepisy określające zasady postępowania z godłem i flagą państwową Rzeczypospolitej Polskiej wycofanymi z użytkowania.

Na organy władzy publicznej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne zostanie nałożony obowiązek zapewnienia właściwego przechowywania i usuwania takich symboli, z poszanowaniem ich szczególnego charakteru. Przedmioty przeznaczone do usunięcia jako odpady będą musiały zostać uprzednio trwale pozbawione cech umożliwiających rozpoznanie godła lub flagi państwowej. Jednocześnie wprowadzony zostanie zakaz umieszczania takich przedmiotów w pojemnikach na odpady bez uprzedniego wykonania tego obowiązku.

Projektowane przepisy doprecyzują istniejący obowiązek otaczania symboli państwowych czcią i szacunkiem, ustanawiając jednoznaczne zasady postępowania z nimi po zakończeniu ich użytkowania. Naruszenie nowych obowiązków będzie mogło podlegać ocenie na gruncie obowiązujących przepisów dotyczących odpowiedzialności za naruszanie przepisów o godle i barwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt przewiduje również dodanie art. 137 § 1a Kodeksu karnego, który wprost określi odpowiedzialność karną za publiczne znieważenie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Czyn ten będzie zagrożony grzywną, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Projektowana regulacja doprecyzuje zakres ochrony prawnokarnej hymnu, nie wprowadzając surowszych kar niż przewidziane obecnie za publiczne znieważanie pozostałych znaków państwowych.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowane rozwiązania przyczynią się do wzmocnienia poszanowania symboli państwowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz zwiększenia świadomości społecznej w zakresie właściwego postępowania z godłem i flagą państwową, również po zakończeniu ich użytkowania.

Wprowadzenie jednoznacznych zasad postępowania z symbolami państwowymi przez instytucje publiczne powinno ograniczyć przypadki ich niewłaściwego usuwania, które mogą wywoływać negatywne reakcje społeczne oraz podważać zaufanie obywateli do organów państwa.

Projektowane przepisy będą sprzyjać kształtowaniu postaw szacunku wobec symboli narodowych oraz wzmacnianiu poczucia wspólnoty i tożsamości narodowej.

Rozszerzenie jednoznacznej ochrony prawnokarnej na hymn Rzeczypospolitej Polskiej powinno przyczynić się do ograniczenia przypadków jego publicznego znieważania oraz wzmocnienia poszanowania symboli państwowych. Projektowana regulacja nie penalizuje samego faktu modyfikacji hymnu lub jego odmiennego

wykonania, lecz zachowania mające charakter publicznego znieważenia. Ocena takich zachowań będzie wymagała uwzględnienia ich charakteru i kontekstu, w tym konstytucyjnie chronionej wolności wypowiedzi.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowane rozwiązania nie będą miały istotnego wpływu na gospodarkę, w szczególności na funkcjonowanie przedsiębiorstw, konkurencyjność gospodarki ani rynek pracy.

Obowiązki organizacyjne dotyczące postępowania z godłami i flagami państwowymi wynikające z projektowanej ustawy będą dotyczyły organów władzy publicznej oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych i będą realizowane w ramach ich bieżącej działalności. Nie przewiduje się konieczności ponoszenia istotnych dodatkowych nakładów związanych z ich wykonywaniem.

Projekt nie wprowadza nowych obciążeń administracyjnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej ani nie przewiduje zmian wpływających na warunki jej podejmowania, wykonywania lub zakończenia. Odpowiedzialność za publiczne znieważenie hymnu będzie miała charakter powszechny i nie będzie uzależniona od prowadzenia działalności gospodarczej.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projektowane rozwiązania nie powinny powodować istotnych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Obowiązki związane z właściwym przechowywaniem i usuwaniem godeł oraz flag państwowych wycofanych z użytkowania będą realizowane przez organy władzy publicznej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne w ramach ich bieżącej działalności, z wykorzystaniem posiadanych zasobów organizacyjnych i kadrowych.

Ewentualne koszty związane z przygotowaniem symboli państwowych do usunięcia jako odpady będą miały charakter jednostkowy i nie powinny wymagać zwiększenia wydatków publicznych ani zapewnienia dodatkowych środków finansowych.

Projekt nie przewiduje utworzenia nowych instytucji, zwiększenia zatrudnienia ani wprowadzenia nowych mechanizmów finansowania. Nie zakłada się również wpływu projektowanych rozwiązań na dochody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie przewiduje dodatkowych obciążeń budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Ewentualne koszty związane z realizacją projektowanych obowiązków będą pokrywane w ramach środków finansowych pozostających w dyspozycji organów władzy publicznej oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych, bez konieczności wyodrębniania dodatkowych źródeł finansowania.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**
- Tak

Projekt ustawy nie zawiera przepisów określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 34 ust. 2a Regulaminu Sejmu.

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**
- Tak

Projektowane przepisy nie spowodują powstania nowych obciążeń administracyjnych dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Obowiązki organizacyjne dotyczące postępowania z godłami i flagami państwowymi będą dotyczyły wyłącznie organów władzy publicznej oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych. Projektowana regulacja dotycząca publicznego znieważenia hymnu nie ustanawia obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców.

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- **Nie**
- Tak